

บันทึก

เรื่อง การปฏิบัติตามคำสั่งฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี ซึ่งสั่งการ
ตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๒
(กรณีนายสุจินต์ ทรงราชากร)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งมาโดยหนังสือที่ สร.๐๔๐๓/๑๘๔๔๘ ลง
วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๑๐ ความว่า กระทรวงการคลังขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้
ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติตามคำสั่งฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัติ
เรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่าจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
ด้วยหรือไม่ จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ตามความ
ประสงค์ของกระทรวงการคลังต่อไป

กรณีปรากฏว่า กรมศุลกากรได้มีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนนายสุจินต์ ทรงราชา
กร พลศุลกากร กองสารวัตร ๑ ชั้น โดยได้กระทำผิดวินัยกรณีเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยงในวันที่มีได้อยู่
ปฏิบัติหน้าที่ราชการ และกระทรวงการคลังได้รายงานการลงโทษไป ก.พ.ตามมาตรา ๙๖ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.พ.พิจารณาเห็นว่า การกระทำของนาย
สุจินต์ ทรงราชากร เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ควรลงโทษไล่ออกจากราชการ จะปรานี
ลดหย่อนผ่อนโทษลงได้เพียงปลดออกจากราชการเท่านั้น จึงมีมติให้กระทรวงการคลังพิจารณา
เสียใหม่ กระทรวงการคลังได้นำเสนอ อ.ก.พ.กระทรวงการคลังพิจารณา อ.ก.พ.กระทรวงการคลัง
ได้มีมติให้ลงโทษปลดออกจากราชการ กระทรวงการคลังจึงได้มีคำสั่งลงโทษตามมติ อ.ก.พ.
กระทรวง

นายสุจินต์ ทรงราชากร ได้ยื่นเรื่องราวต่อคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ขอ
ความเป็นธรรม และขอกลับเข้ารับราชการตามเดิม คณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์พิจารณาเห็น
ว่า พฤติการณ์ของ นายสุจินต์ ทรงราชากรไม่ใช่เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ควรให้
กระทรวงการคลังดำเนินการให้ นายสุจินต์ ทรงราชากร กลับเข้ารับราชการตามเดิมและได้เสนอ
ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พิจารณาสั่งการฯ พณฯ นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาให้กระทรวงการคลัง
ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์

กระทรวงการคลังมีความเห็นว่า การที่จะสั่งให้นายสุจินต์ ทรงราชากร กลับเข้ารับ
ราชการใหม่ตามบัญชาของฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นั้น จะต้องมีการยกเว้นในกรณีขาดคุณสมบัติ
ตามนัยมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเสนอไปให้
ก.พ.พิจารณายกเว้นกรณีขาดคุณสมบัติ หรือถ้า ก.พ.เห็นว่า ควรจะดำเนินการประการอื่นใด
เพื่อให้เกิดผลตามคำสั่งฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี ก็ขอให้ ก.พ.พิจารณาให้ด้วย

สำนักงาน ก.พ. ได้แจ้งไปยังกระทรวงการคลังว่า ก.พ.ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

เรื่องนี้เป็นกรณีที่ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้สั่งการตามพระราชบัญญัติเรื่องราร้องทุกข์ไม่ใช่เป็นปัญหาซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยตรง ตามนัยมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ หากแต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวเนื่องกับการตีความพระราชบัญญัติเรื่องราร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ ว่า คำสั่งฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัติเรื่องราร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ นั้น มีผลบล้างคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ส่งลงโทษนายสุจินต์ ทรงราชากร ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ หรือไม่เพียงใด การดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในกรณีเช่นนี้จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วยหรือไม่ ก.พ.ไม่อยู่ในฐานะที่จะตีความและวินิจฉัยปัญหาในเรื่องนี้ได้ ฉะนั้น กรณีของนายสุจินต์ ทรงราชากร นี้ จะต้องพิจารณากว่าในกรณีที่ขาดคุณสมบัติหรือไม่ หรือควรดำเนินการประการใด ควรหรือทางคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประเด็นที่จะต้องพิจารณาในเรื่องนี้มีว่า เมื่อฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้สั่งการตามพระราชบัญญัติเรื่องราร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ แล้วเช่นนี้ มีผลบล้างคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ได้สั่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ หรือไม่ และในกรณีนี้จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วยหรือไม่

“เมื่อพิจารณามาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติเรื่องราร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ ซึ่งบัญญัติว่า

เมื่อคณะกรรมการเรื่องราร้องทุกข์พิจารณาเรื่องราร้องทุกข์รายใดเป็นอย่างใดแล้ว ให้แจ้งคำวินิจฉัยไปยังนายกรัฐมนตรี และให้คณะกรรมการแจ้งไปให้ผู้เสนอเรื่องราร้องทุกข์ทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการด้วยภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำวินิจฉัย

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการแล้วได้จัดการไปเป็นประการใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการแจ้งผลให้ผู้เสนอเรื่องราร้องทุกข์ทราบด้วยภายในกำหนดสิบห้าวันนับจากวันที่คณะกรรมการได้รับแจ้ง”

จะเห็นได้ว่าไม่มีข้อความใดให้อำนาจคณะกรรมการเรื่องราร้องทุกข์ที่จะไปบล้างคำวินิจฉัยของผู้อื่นได้ กฎหมายบัญญัติแต่เพียงว่าให้คณะกรรมการฯ เสนอคำวินิจฉัยไปยังฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และก็ไม่มีความใดอีกเช่นเดียวกันที่กำหนดให้ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้นฯพณฯ นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่แจ้งให้คณะกรรมการเรื่องราร้องทุกข์ทราบว่าได้จัดการไปประการใดเท่านั้น สำหรับกรณีนี้เมื่อกระทรวงการคลังได้มีคำสั่งลงโทษนายสุจินต์ ทรงราชากร โดยให้ปลดออกจากราชการไปแล้วตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนเช่นนี้ บุคคลอื่นจะส่งบล้างคำสั่งดังกล่าวได้ ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจให้กระทำได้ ซึ่งพระราชบัญญัติเรื่องราร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ ก็มีได้มีบทบัญญัติเช่นนั้น แต่อย่างไรก็ดี ได้

มีบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๑๑ (๕)^๑เป็นทางแก้ไขในกรณีที่กระทรวงทบวงกรมมิได้ปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือปฏิบัติตามไปโดยไม่เหมาะสม โดยให้ ก.พ.รายงานฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเพื่อฯพณฯ นายกรัฐมนตรีจะได้มีคำสั่งให้กระทรวงทบวงกรมปฏิบัติให้ถูกต้องได้อยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่าคำสั่งฯพณฯ นายกรัฐมนตรีที่ได้สั่งการตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ ไม่มีผลลบล้างคำสั่งของกระทรวงการคลังที่สั่งให้ปลัดนายสุจินต์ ทรงราชากรออกจากราชการ กระทรวงการคลังต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน โดยรายงานเรื่องนี้ไปยัง ก.พ. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามความในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนดังกล่าวต่อไป

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๑๑

^๑ มาตรา ๑๑ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น ให้ ก.พ.มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่า กระทรวงทบวงกรม ไม่ได้ปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติตามไปโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้มีคำสั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ